

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 17 maja 2013 r.

w przedmiocie projektu ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych (w zakresie zmian ustawy o doradztwie podatkowym)

Krajowa Rada Sądownictwa, po zapoznaniu się z tekstem przedłożonego jej do zaopiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych (w zakresie zmian ustawy o doradztwie podatkowym), opiniuje projekt negatywnie.

Krajowa Rada Sądownictwa konsekwentnie (opinia KRS z 7 września 2012 r.), zdecydowanie krytycznie ocenia zamysł projektodawcy poszerzenia dostępu do zawodów prawniczych (adwokata, radcy prawnego i notariusza), w tym również do zawodu doradcy podatkowego, wyłącznie poprzez obniżenie wymaganych kwalifikacji od kandydatów do tych zawodów.

Rada zwraca uwagę, że uwolnienie czynności doradztwa podatkowego określonych w art. 2 ust 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 05 lipca 1996 r., o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2011, nr 41, poz. 213) i umożliwienie ich wykonywania w istocie wszystkim zainteresowanym, jest posunięciem wysoce ryzykownym, tak dla indywidualnego interesu podatnika, jak i w szerszym kontekście dla funkcjonowania systemu podatkowego czy wreszcie bezpieczeństwa obrotu gospodarczego w ogóle. Rezygnacja z wymogu posiadania formalnie potwierdzonych kwalifikacji przez osobę podejmującą się wykonywania czynności wskazanych w tym przepisie, rodzi obawy o ich rzetelność. Należy przy tym podkreślić, iż pojęcie rzetelności w odniesieniu do czynności doradztwa podatkowego nie może być traktowane jedynie hasłowo, jako ogólnie pojęta powinność starannego działania, ale przede wszystkim jako wypełnienie ustawowej przesłanki nadającej księdze podatkowej rangę dokumentu, mającego w postępowaniu podatkowym walor dowodu tego, co wynika z zawartych w niej zapisów (art. 193 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r., Ordynacja podatkowa, Dz. U. 2012 r., nr 749). Wykonywanie tego zawodu wymaga wyspecjalizowanej i ciągle aktualizowanej wiedzy pozwalającej funkcjonować w zmieniających się warunkach gospodarczych i niustających zmian przepisów prawa podatkowego. Poddanie, natomiast

wyłącznie weryfikacji rynku kwalifikacji podmiotów podejmujących się zawodowo wykonywania czynności doradztwa podatkowego przełoży się na większą niż dotychczas skalę nieprawidłowości w tej dziedzinie. W konsekwencji zwiększy się też obciążenie sądów administracyjnych jak również cywilnych sprawami, których tło i podstawę będą stanowić nierzetelnie wykonywane czynności doradztwa podatkowego.

Krajowa Rada Sądownictwa krytycznie ocenia, przewidzianą w projekcie, rezygnację z wymogu posiadania przez kandydata na doradcę podatkowego wyższego wykształcenia. Rada zwraca uwagę, że doradca podatkowy jest podmiotem uprawnionym, na mocy przepisu art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 05 lipca 1996 r., o doradztwie podatkowym, do reprezentowania podatników, płatników i inkasentów w postępowaniu przed sądami administracyjnymi a nadto, na mocy przepisu art. 175 § 3 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r., Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, do sporządzenia skargi kasacyjnej. Wskazany zakres kompetencji doradcy podatkowego, zdaniem Rady, przesądza o konieczności posiadania przez niego wyższego wykształcenia, jako odpowiadającego powadze urzędu jakim jest zwłaszcza Naczelny Sąd Administracyjny i randze środka odwoławczego jakim jest skarga kasacyjna. W żadnym razie wykształcenie na poziomie średnim nie pozwala na prezentowania niezbędnego profesjonalizmu w tym zakresie. W konsekwencji rezygnacja z wymogu posiadania wyższego wykształcenia przez osoby wykonujące zawód doradcy podatkowego bezwzględnie wiąże się z koniecznością pozbawienia ich uprawnień do reprezentowania stron w postępowaniu sądownoadministracyjnym, w tym uprawnień do sporządzania skargi kasacyjnej. W przeciwnym wypadku w znacznej części spraw przed sądami administracyjnym strony zostaną pozbawione profesjonalnej pomocy prawnej. Należy przy tym zwrócić uwagę, że w wielu europejskich systemach prawnych uprawnienie do sporządzenia szczególnego środka, jakim jest skarga kasacyjna, przysługuje jedynie stosunkowo nielicznym, starannie wyselekcjonowanym osobom wykonującym zawody prawnicze.